

Ringkøbing-Skjern Kommune & Kystdirektoratet

Vand- og spildevands- ledninger syd om Ring- købing Fjord

Udkast til Notat om afgrænsning af indhold i miljøvurde-
ringsrapport

28-01-2025

Ringkøbing-Skjern Kommune og Kystdirektoratet

Vand- og spildevandsledninger syd om Ringkøbing Fjord

Notat om afgrænsning af fælles miljøvurderingsrapport med miljøkonsekvensvurdering af det konkrete projekt og miljøvurdering af spildevandsplantillæg

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	4
1.1	Fremtidssikring	4
1.2	Spildevandsplantillæg	4
1.3	To myndigheder	5
1.4	Påvirkning af vandområder og Natura 2000 områder	5
1.5	Igangsætning af planlægningsarbejdet	6
1.6	Miljøkonsekvensvurdering af projektet og miljøvurdering af spildevandsplantillægget	6
1.7	Fælles høring over afgrænsning af miljøvurderingsrapporten	7
2.	Afgrænsning af miljøvurderingsrapporten	8
2.1	Identificerede miljøpåvirkninger	9
2.1.1	Biologisk mangfoldighed, fauna og flora	10
2.1.2	Befolkning og sundhed	12
2.1.3	Vand	13
2.1.4	Jordarealer og jordbund	15
2.1.5	Klimapåvirkning og -tilpasning	16
2.1.6	Landskab, fredninger, kulturarv og arkæologi	18
2.1.7	Risiko for ulykker	21
2.1.8	Kumulative effekter	21
2.2	Planer og målsætninger, der vil indgå i miljøvurderingen	21
2.3	Valg af alternativer og referencescenarie	22

1. Indledning

1.1 Fremtidssikring

Ringkøbing-Skjern Forsyning ønsker at fremtidssikre kommunens vandforsyningsinfrastruktur ved at styrke vandforsyningssikkerheden. I samme ombæring ønskes det at fremtidssikre spildevandsledningskapaciteten i den sydlige del af kommunen. Der etableres én drikkevandsledning og to spildevandsledninger.

Figur 1: Oversigtskort, der viser tracéet for de nye drikkevands- og spildevandsledninger samt en supplerende trykforøgerstation på eksisterende vandforsyningsledning.

For informationer om projektet henvises til "Ansøgning om projekt og igangsætning af miljøkonsekvensvurdering" for yderligere om projektet og dets forudsætninger. Ansøgningen er offentliggjort samme sted som det udkast til afgrænsning af miljøvurderingsrapport.

1.2 Spildevandsplantillæg

Spildevandsstrukturen for kommunen fastlægges i Ringkøbing-Skjern Kommunes spildevandsplan. Imødekomme af de ansøgte to tomme afproppede spildevandsledninger til senere pumpe af spildevand syd om fjorden forudsætter et tillæg til spildevandsplanen.

Tillægget til spildevandsplanen udarbejdes som en integreret proces i regi af Ringkøbing-Skjern Kommune. En miljøvurdering af spildevandsplantillægget integreres derfor i miljøkonsekvensvurderingen af det samlede projekt, og nærværende afgrænsning omfatter derfor både afgrænsning af miljøkonsekvensvurdering af det samlede projekt og afgrænsning af miljøvurderingen af spildevandsplantillægget for de to spildevandsledninger.

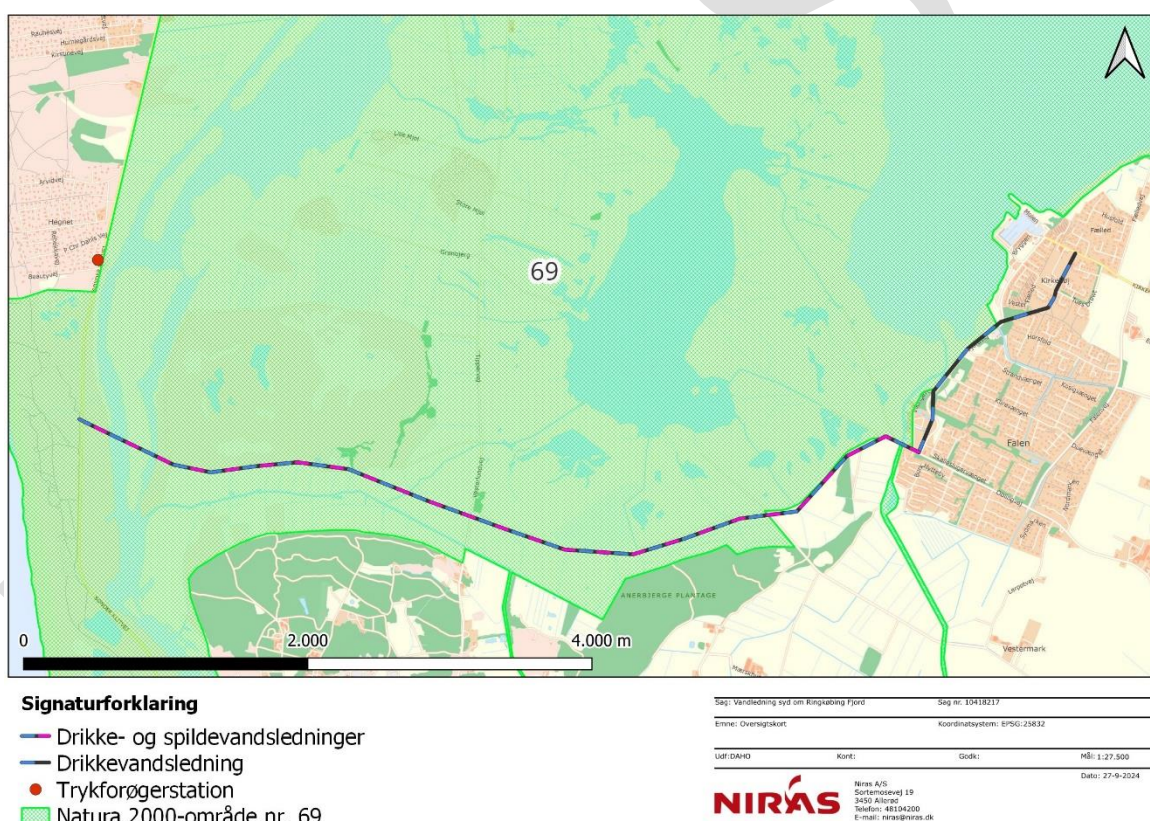
1.3 To myndigheder

I nærværende projekt er både Ringkøbing-Skjern Kommune og Kystdirektoratet myndighed, da det ansøgte projekt både omfatter anlægsarbejder på land og søterritoriet (krydsning med drikke- og spildevandsledninger under Nymindestrømmen). Ringkøbing-Skjern-Kommune og Kystdirektoratet skal derfor i fællesskab koordinere miljøvurderingsprocessen, og Ringkøbing-Skjern Kommune er valgt som koordinerende myndighed. Ringkøbing-Skjern Kommune er myndighed for spildevandsplantillægget og miljøvurderingen af dette i miljøvurderingsrapporten, der integrerer miljøkonsekvensvurdering af projektet for drikke- og spildevandsledninger og miljøvurdering af spildevandsplantillægget.

1.4 Påvirkning af vandområder og Natura 2000 områder

Drikke- og spildevandsledningerne skal føres igennem et internationalt naturbeskyttelsesområde (Natura 2000 område nr. 69; Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, Figur 4.)

Som redegjort for i projektansøgningen etableres spildevandsledningerne samtidigt med drikkevandsledningen med det formål kun af forstyrre den beskyttede natur i Natura2000-området én gang.

Figur 4: Natura 2000 områder omkring Ringkøbing Fjord, © SFDE.

Et hovedelement i beskyttelsen af Natura 2000-områder er, at myndighederne i deres administration og planlægning ikke må vedtage planer eller projekter, der kan skade de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at bevare. Derfor er der krav til myndighederne om at vurdere konsekvenserne af en plan eller et projekt hvis det ikke kan udelukkes, at planen eller projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at planen og projektet er omfattet af obligatorisk pligt til miljøvurdering, idet etableringen af ledningerne sker ved underboring, hvilket betragtes som en afværgeforanstaltning. Såfremt en afværgeforanstaltning introduceres for at kunne udelukke en påvirkning, bliver der automatisk krav om en fuld Natura-2000 konsekvensvurdering, hvorved der også bliver automatisk miljøvurderingspligt af projektet.

1.5 Igangsætning af planlægningsarbejdet

Ringkøbing-Skjern Kommune har igangsat planlægningsarbejdet 30. april 2024 på baggrund af fremsendt ansøgningsmateriale fra bygherre på e-mail d. 19. januar og suppleret 18. marts 2024. (fremsendt fra NIRAS på vegne af Ringkøbing-Skjern Forsyning) med VVM-ansøgning for selve projektet og anmodning om frivillig udarbejdelse af en miljøvurderingsrapport.

Der blev afviklet en 1. runde af 1. offentlighedsfase i perioden 6. maj til 3. juni 2024. I 1. runde af 1. offentlighedsfase indkom en række høringsvar, som gav anledning til en præcisering af projektet, idet hensigten med etableringen af spildevandsledningerne samtidigt med drikkevandsledningen alene er at begrænse forstyrrelsen af Natura 2000-området til én gang og at spare anstillingen ved en senere etablering af spildevandsledninger. Beskrivelserne i den opdaterede projektansøgning er opdateret iht. disse hensyn.

Ringkøbing-Skjern Kommune har desuden vurderet, at spildevandsledningerne kræver et spildevandplantillæg, og at dette spildevandplantillæg også skal omfattes af miljøvurderingsrapporten. Spildevandplantillægget igangsættes administrativt.

Derfor iværksættes en supplerende 2. runde af 1. offentlighedsfase med høring af offentligheden og berørte myndigheder over afgrænsningen af miljøvurderingsrapporten som redegjort for i afsnit 1.7.

Idet projektet er justeret, er der tale om fremlæggelse af et nyt projekt, hvorved bemærkninger skal fremsendes til det justerede projekt og det justerede udkast til afgrænsning af miljøvurderingsrapporten. Tidligere fremsendte bemærkninger i 1. runde har medvirket til justeringen af projektet, og såfremt du har yderligere bemærkninger til det justerede projekt og udkast til afgrænsningen af miljøvurderingsrapporten her i 2. runde, skal du derfor også fremsende disse.

1.6 Miljøkonsekvensvurdering af projektet og miljøvurdering af spildevandsplantillægget

Da anlæg af vandledninger over større afstande er opført på bilag 2 i miljøvurderingsloven¹ har Ringkøbing-Skjern Forsyning indsendt en VVM-ansøgning til Ringkøbing-Skjern Kommune og samtidig anmodet om frivilligt at gennemføre en miljøvurdering af projektet ved udarbejdelse af en miljøkonsekvensvurdering af projektet og en miljøvurdering af planen.

Det ansøgte projekt kræver en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven og kystbeskyttelseslovens § 16 a, stk. 1, som erstatter en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25 for den del af projektet, der vedrører etablering af rørledningen på søterritoriet under Nymindestrømmen. Ringkø-

¹ LBK nr. 4 af 03/01/2023: Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

bing-Skjern Forsyning skal derfor som bygherre udarbejde og fremlægge en miljøkonsekvensvurdering af projektet. Rapporten omfatter desuden miljøvurdering af spildevandsplantillægget, og den fælles rapport benævnes herefter miljøvurderingsrapport.

Miljøvurderingsrapporten skal vurdere og belyse, om det ansøgte projekt og spildevandsplantillægget kan få en væsentlig indvirkning på miljøet. Ringkøbing-Skjern Kommune og Kystdirektoratet skal efter § 23 i miljøvurderingsloven forud for udarbejdelse af miljøvurderingsrapporten afgive en udtalelse om afgrænsningen af miljøvurderingsrapportens indhold og omfang. Det bemærkes, at VVM-myndighedernes bidrag til afgræsningsnotatet afspejler kompetencefordelingen.

1.7 Fælles høring over afgrænsning af miljøvurderingsrapporten

Idet myndighederne Ringkøbing-Skjern Kommune og Kystdirektoratet har besluttet at gennemføre en fælles miljøvurderingsrapport med integrering af miljøkonsekvensvurdering af projektet og miljøvurdering af spildevandsplantillægget gennemføres en fælles høring af berørte myndigheder og offentligheden over projektet og miljøvurderingsrapportens afgrænsning.

Den endelige afgrænsning fastsættes på baggrund af den supplerende første offentlighedsfase, hvor offentligheden og berørte myndigheder høres om indholdet i miljøvurderingsrapporten, jf. §§ 11 og 32 fsva. miljøvurdering af planen samt 23 og 35 fsva. miljøkonsekvensvurdering af projektet i miljøvurderingsloven.

Der afholdes en supplerende 2. runde af 1. offentlighedsfase med høring af offentligheden og berørte myndigheder over afgrænsningen af miljøvurderingen af i perioden 5. februar – 5. marts 2025.

Grundlaget for denne supplerende høring om miljøvurderingsrapportens afgrænsning er nærværende udkast til afgrænsning, som fremgår af kapitel 2.

2. Afgrænsning af miljøvurderingsrapporten

En afgrænsning er en tidlig fastlæggelse af, hvad den samlede miljøvurderingsrapport forventes at indeholde i forhold til rapportens fokus og detaljeringsgrad af potentielt væsentlige miljøpåvirkninger. Afgrænsningsrapporten er en vigtig forudsætning for den følgende miljøkonsekvensvurdering af projektet og miljøvurdering af spildevandsplantillægget.

I miljøvurderingsrapporten ses der bredt på miljøet. I miljøvurderingsloven er der defineret en række miljømærker, som kan indgå i miljøvurderingsrapporten. Disse er: Befolkningen og menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed med særlig vægt på arter og naturtyper, jordarealer, jordbund, vand, luft og klima, materielle goder, kulturarv og landskab samt samspillet mellem ovenstående faktorer.

I dette afsnit beskrives projektets og planens potentielle indvirkning på miljøet med et forslag til afgrænsningsrapport, der kan indgå i myndighedens fastlæggelse af miljøvurderingsrapportens endelige indhold og detaljeringsgrad.

Input til foreløbig afgrænsning af emner i miljøvurderingsrapporten er udarbejdet ud fra VVM-ansøgningen og nye oplysninger og projektændringer samt myndighedernes kendskab fra lignende projekter. Det er valgt at opdele skemaet i anlægs- og driftsfasen, fordi det indledningsvis er vurderet, at der for nogle af projektets elementer vil være en påvirkning i anlægsfasen og ingen i driftsfasen, mens det for andre elementer er omvendt.

Ringkøbing-Skjern Kommune og Kystdirektoratet har anvendt nedenstående afgrænsningsskema til at få belyst, hvilke faktorer der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af projektet, jf. beskrivelserne under bilag 4 samt nummer 4 og 5 på bilag 7 i Miljøvurderingsloven.

Farverne i skemaet angiver:

Rød:	Mulig væsentlig påvirkning, emnet indgår i miljøvurderingsrapporten
Grøn:	Ingen væsentlig påvirkning, emnet indgår ikke i miljøvurderingsrapporten

Nedenstående skema viser det samlede resultat af den første gennemgang. I de efterfølgende afsnit er begrundelse for forslaget til afgrænsning beskrevet.

Miljøpåvirkning og fase (anlægsfase eller driftsfase)	Anlæg	Drift
Biologisk mangfoldighed, flora og fauna		
Befolkning og sundhed		
Vand		
Jordbund og jordarealer		
Klimapåvirkning og -tilpasning		
Landskab, fredninger, kulturarv og arkæologi		
Risiko for ulykker		

2.1 Identificerede miljøpåvirkninger

I nedenstående skema redegøres for Ringkøbing-Skjern Kommunes og Kystdirektoratets vurdering af, om det ansøgte projekt og spildevandsplantillægget kan antages at medføre væsentlig indvirkning på disse faktorer. I det omfang det antages, at en eller flere af de nævnte faktorer vil kunne påvirkes væsentligt, vil dette blive nærmere belyst i miljøvurderingsrapporten. Emner, der ikke miljøvurderes, er markeret med X i grønt felt, mens emner der miljøvurderes er markeret med X i rødt felt inden for de enkelte miljøfaktorer.

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
-------------------	----------------------------	-----------------------------	------------------------	--------

2.1.1 Biologisk mangfoldighed, fauna og flora

Nye drikke- og spildevandsledninger samt trykforøger på drikkevandsledning		X	<u>Anlægsfasen</u> <i>Natura 2000</i> Drikke- og spildevandsledningerne vil krydse arealer, der ligger inden for Natura 2000-område 69; Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen. Der skal gennemføres feltundersøgelser og en fuld Natura 2000-konsekvensvurdering. Der skal foretages en vurdering af alle de naturtyper, arter og Natura 2000-områder, som vil kunne blive væsentligt påvirket af projektet og planen. <i>Dyre- og planteliv</i> Det skal undersøges om der kan forekomme beskyttede arter (bilag IV), fredede arter samt rødlistede arter inden for projektområdet. Det skal desuden undersøges, om der er potentielle levesteder eller yngle- og rasteområder for de beskyttede arter inden for projektområdet. Planen og projektets påvirkning heraf skal vurderes. <i>Naturbeskyttelsesområder</i> Drikke- og spildevandsledningerne vil krydse arealer og vandløb, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. <i>Bygge- og beskyttelseslinjer</i> Drikke- og spildevandsledningerne vil krydse arealer og vandløb, der er omfattet af bygge- og beskyttelseslinjer, herunder strandbeskyttelseslinjen, klitfredning, skovbyggelinjer, og å-beskyttelseslinjen. Kystdirektoratet er myndighed for klitfredning og strandbeskyttelseslinjen. I relation til emnet biologisk mangfoldighed, flora og fauna er det forholdet til naturbeskyttelseshensynene i bygge- og beskyttelseslinjerne, der inddrages.	<i>Natura 2000</i> Kvalitative vurderinger på baggrund af områdernes udpegningsgrundlag, eksisterende data og nødvendige undersøgelser. <i>Dyre- og planteliv</i> Kvalitative vurderinger på baggrund af besigtigelser/naturundersøgelser, samt eksisterende data og viden om arter samt potentielle levesteder og yngle- og rasteområder. Kvalitativ vurdering af eventuel barriereeffekt for dyrelivets bevægelse mellem omkringliggende naturområder, på baggrund af eksisterende viden og data. <i>Naturbeskyttelsesområder, bygge- og beskyttelseslinjer, fredning og vildtreservat</i> Kvalitative vurderinger på baggrund af eksisterende viden og data, og evt. feltbesigtigelser/naturundersøgelser af områdernes nuværende tilstand og andre beskyttelsesinteresser langs linjeføringerne. Kvalitativ vurdering af påvirkningen af beskyttet natur og vandløb, ved eventuel midlertidig grundvandssænkning.
--	--	---	---	---

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
			<i>Fredning og vildtreservat</i> Ledningstracéet krydser Nymindestrømmen, som indgår i fredning og vildtreservat i Ringkøbing Fjord ². <i>Grønt Danmarkskort</i> Størstedelen af ledningstracéet løber igennem områder omfattet af af Grønt Danmarkskort. Påvirkningen heraf skal vurderes nærmere i henhold til kommuneplanens retningslinjer. Størstedelen af ledningstracéet løber igennem område omfattet af fredningen af Værnengene ³. Miljøvurderingsrapporten skal derfor behandle mulige konsekvenser og påvirkninger af naturinteresser, som anlæggelsen af ledningerne kan give i anlægsfasen. Vurderingen skal bl.a. ske ud fra hvilke arbejdsmetoder, der skal anvendes til nedlæggelse af ledningstracéet, konsekvens ved underboring, evt. grundvandssænkning samt hvordan de implicerede arealer bliver reetableret. Ledningerne vil som udgangspunkt blive etableret ved styret underboring..	<i>Grønt Danmarkskort</i> Ringkøbing-Skjern Kommunes kommuneplan I forhold til potentielle påvirkninger skal det afklares, om der er behov for dispensationer/tilladelser i henhold til naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, bekendtgørelse om fredning og vildtreservat i Ringkøbing Fjord m.m. samt fredning af Værnengene.
		X	<u>Driftsfase</u> Der skal vurderes på ovennævnte emner i forbindelse med evt. reparation og vedligeholdelsesarbejders potentielle påvirkning af biologisk mangfoldighed, flora og fauna i relation til drikkevandsledningen. Idet drikkevandsledningen anvendes til rent drikkevand, vurderes der ikke at være tale om en potentiel væsentlig påvirkning, såfremt der under driften måtte ske brud og dermed ske utilsigtet udledning af vand fra drikkevandsledningen. Evt. brud på drikkevandsledningen eller spild af drikkevand vil derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. Det er endnu ikke fastlagt, hvilken retning spildevandet skal pumpes, hvilket rensningsanlæg der modtager det, eller hvilke vandområder der	

² <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2006/1678>

³ <https://www2.blst.dk/nfr/07996.00.pdf>

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
			vil være modtager. Den fulde miljøpåvirkning ved ibrugtagning af spildevandsledningerne kan derfor ikke på nuværende tidspunkt indgå i miljøvurderingen. Det er dog utvivlsomt, at der skal løbe spildevand gennem ledningerne. I projektbeskrivelsen i miljøvurderingsrapporten vil de tekniske og beredskabsmæssige foranstaltninger, der implementeres og igangsættes for at minimere risikoen for rørbrud og graden af et evt. spild blive beskrevet. Miljøkonsekvensrapporten vil omfatte en risikovurdering af disse forholds påvirkning af biologiske mangfoldighed. <i>Potentielle vådområder (arealreservationer)</i> Linjeføringen krydser flere steder lavbundsareal vedtaget i gældende Kommuneplan og Forslag til Kommuneplan 2025-2037. Projektet og planen skal forholde sig til kommuneplanens retningslinjer for lavbundsarealer. Linjeføringen krydser ikke udpegninger af lavbundsarealer der kan genoprettes eller vådområde- og lavbundprojekter nævnt på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside. Der skal redegøres for, at planerne og projektet ikke hindrer en fremtidig etablering af vådområdeprojekter.	<i>Potentielle vådområder (arealreservationer)</i> Vurdering baseres på Ringkøbing-Skjern Kommunes kommuneplan samt kendskab til kommende vådområdeprojekter.
2.1.2 Befolkning og sundhed				
Nye drikke- og spildevandsledninger samt trykforøger på drikkevandsledning		X	<u>Anlægsfasen</u> De primære aktiviteter under anlægsfasen for den del af transportanlægget, hvis tracé er på land, vil være almindelige bygge- og anlægsaktiviteter i form af gravearbejde, kørsel med entreprenørmaskiner, byggematerialer o. lign. i forbindelse med nedgravning af rør. De nye drikke- og spildevandsledninger kan komme til at forløbe tæt på flere boliger, og det skal derfor vurderes, om anlægsarbejdet kan give problemer med støj, støv og vibrationer. Umiddelbart vurderes det, at støj i anlægsfasen kan overholde Ringkøbing-Skjern Kommunes forskrift for midlertidige anlægsaktiviteter⁴. For enkelte boliger, der	Kvantitativ vurdering på baggrund af støjberegninger og Ringkøbing-Skjern Kommunes forskrift for midlertidige anlægsaktiviteter. Kvalitativ vurdering på baggrund af viden fra projektbeskrivelsen om bl.a. metode, varighed og hyppighed.

⁴ https://www.rksk.dk/Files/Files/Borger/Bolig-byggeri-flytning/Forskrift_midlertidig_aktivitet_24_juni_2014.pdf

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
			er beliggende tæt på ledningstraceet ikke udelukkes, at der kan opstå gener i en kortvarig periode.	
	X		<u>Driftsfasen</u> Der kan eventuelt i driftsfasen forekomme støj fra trykforøgerstationen ved Hegnet, alt efter hvordan denne indrettes. Den vil dog skulle indrettes, så Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser ift. de nærliggende sommerhuse kan overholdes, hvorved der ikke vil være tale om en potentielt væsentlig miljøpåvirkning. <i>Friluftsliv- og rekreative interesser</i> Der forventes ingen påvirkning af rekreative interesser.	
2.1.3 Vand				
Nye drikke- og spildevandsledninger samt trykforøger på drikkevandsledning		X	<u>Anlægsfasen</u> Ledningerne planlægges etableret ved styret underboring, hvor der potentielt skal udføres midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med boregruberne. I forbindelse med underboring er der en minimal risiko for blowouts ved brud i jordstrukturen. <i>Overfladevand</i> Det vurderes, at der i anlægsfasen er en potentiel påvirkning af overfladevand ved krydsning af Nymindestrømmen, Falen Å og øvrige vandløb og grøfter i tilfælde af blowout af boremudder. Det skal vurderes om anlægsarbejdet/anlægsmetode kan indvirke negativt på vandområdernes vandkvalitet og miljømål. Der kan desuden være påvirkning af vand i de tilfælde, hvor der skal grundvandssænkkes i forbindelse med boregruber. Forhold, der skal behandles og vurderes på, er f.eks. mulighed for okkerpåvirkning ved udledning af vandet, eller mulighed for påvirkning fra andre forure-	<i>Overfladevand</i> Vurdering af påvirkning af målsatte vandforekomster på baggrund af viden og data fra Vandområdeplan 2021-2027 for Jylland og Fyn, Danmarks Miljøportal, herunder arealinformation, miljødata.dk og vandplandata.dk. Vurdering tager desuden udgangspunkt i gældende lovgivning, herunder Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, Miljøbeskyttelsesloven og Vandløbsloven.

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
			nende stoffer og næringsstoffer ved udledning af oppumpet grundvand, samt eventuelle afhjælpende foranstaltninger (iltning af vandet, sedimentation, rensning, udledning over beplantet areal mm). Det vurderes, om der kan være påvirkning af miljøtilstanden i Nymindestrømmen, som er en del af den målsatte vandforekomst Ringkøbing Fjord, ved etablering af ledningerne ved underboring af det målsatte vandområde, såfremt der sker spredning af boremudder ved et evt. blowout.. I vurderingerne af vandområder skal der tages højde for, at der jf. Vandområdeplanen og tilhørende bekendtgørelser ikke må ske forringelser af tilstanden i de målsatte vandområder som følge af projektet. Det vurderes, om der er behov for særlige krav eller afværgeforanstaltninger for at forebygge en eventuel forringelse i Ringkøbing Fjord. Ovenstående forhold og evt. påvirkninger skal vurderes i miljøvurderingsrapporten. <i>Grundvand og drikkevandsinteresser</i> Ledningstracéet ligger ikke inden for områder med drikkevandsinteresser, og der er ingen vandværksboringer tæt på tracéet, hvorved der ikke er risiko for påvirkning af drikkevandsinteresser og -indvindinger som følge af de styrede underboringer og eventuelle grundvands-sænkninger i forbindelse med gennemførelse af anlægsarbejdet. Påvirkninger som følge af anlægsarbejdet vurderes i forhold til, om aktiviteter vedr. underboring og midlertidig grundvandssænkning kan påvirke omkringliggende målsatte grundvandforekomster og medføre risiko for at forringe deres tilstande eller forhindre målopfyldelse. <u>Havstrategien</u> EU's havstrategidirektiv skal sikre god miljøtilstand i havets økosystem. Havet er ofte slutrecipient ved påvirkning af vandløb og vandområder, og det skal i miljøkonsekvensvurderingen derfor indgå, om projektets miljøpåvirkning i anlægsfasen vil forhindre opfyldelse af havstrategien.	<i>Grundvand og drikkevandsinteresser</i> Vurdering ift. sikring mod forurening af vandinteresserne igennem tilladelserne. <u>Havstrategien</u> Der vurderes ift. havstrategiens deskriptorer.

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
		X	<u>Driftsfasen</u> <i>Grundvand og overfladevand</i> Idet drikkevandsledningen anvendes til rent drikkevand, vurderes der ikke at være tale om en potentiel væsentlig påvirkning, såfremt der under driften måtte ske brud og dermed ske utilsigtet udledning af vand fra drikkevandsledningen. Evt. brud på drikkevandsledningen eller spild af drikkevand vil derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. Det er endnu ikke fastlagt, hvilken retning spildevandet skal pumpes, hvilket rensningsanlæg der modtager det, eller hvilke vandområder der vil være modtager. Den fulde miljøpåvirkning ved ibrugtagning af spildevandsledningerne kan derfor ikke på nuværende tidspunkt indgå i miljøvurderingen. Det er dog utvivlsomt, at der skal løbe spildevand gennem ledningerne. I projektbeskrivelsen i miljøvurderingsrapporten vil de tekniske og beredskabsmæssige foranstaltninger, der implementeres og igangsættes for at minimere risikoen for rørbrud og graden af et evt. spild blive beskrevet. Miljøkonsekvensrapporten vil omfatte en risikovurdering af disse forholds påvirkning af grundvand og overfladevand. <i>Havstrategien</i> Det er endnu ikke fastlagt, hvilken retning spildevandet skal pumpes, hvilket rensningsanlæg der modtager det, eller hvilke vandområder der vil være modtager. Den fulde miljøpåvirkning ved ibrugtagning af spildevandsledningerne kan derfor ikke på nuværende tidspunkt indgå i miljøvurderingen. Det er dog utvivlsomt, at der skal løbe spildevand gennem ledningerne. I projektbeskrivelsen i miljøvurderingsrapporten vil de tekniske og beredskabsmæssige foranstaltninger, der implementeres og igangsættes for at minimere risikoen for rørbrud og graden af et evt. spild blive beskrevet.	<i>Grundvand og drikkevandsinteresser</i> Vurdering ift. sikring mod forurening af vandinteresserne igennem tilladelserne. <i>Havstrategien</i> Vurderingen skal omfatte en vurdering af disse forholds påvirkning af havstrategidirektivets deskriptorer.
2.1.4 Jordarealer og jordbund				
Nye drikke- og spildevandsledninger	X		<u>Anlægsfasen</u> Det planlagte spildevandstracé overlapper ikke med områder kortlagt med jordforurening V2 eller V1. Der vil således ikke være en potentiel	

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
samt trykforøger på drikkevandsledning			påvirkning af grundvand, overfladevand, menneskers sundhed m.v. fra håndtering af forurennet jord. Eventuelle jordflytninger fra kortlagte arealer skal anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune, der vil anvise jordflytningen til godkendt jordmodtager. De nærmere forhold og bestemmelser fastlægges på baggrund af detailprojekteringen og de faktiske forhold på lokaliteterne. Yderligere skal jord fra vejmatraker tillige håndteres iht. jordflytningsreglerne. Der kan med fordel udarbejdes en jordhåndteringsplan for etablering af drikke- og spildevandsledninger. Håndtering af evt. forurennet jord er således reguleret mhp. at minimere evt. miljøpåvirkning.	
	X		<u>Driftsfasen</u> I drift vurderes linjeføringen ikke at kunne påvirke jordarealer eller jordbund væsentligt.	
2.1.5 Klimapåvirkning og -tilpasning				
Nye drikke- og spildevandsledninger samt trykforøger på drikkevandsledning	X		<u>Anlægsfasen</u> Drikke- og spildevandsledninger samt tilhørende tekniske indretninger er af standardtyper, som produceres af gængse materialer og ved gængse teknikker, som ikke medfører et ressourceforbrug eller efterlader et klimaaftryk, som adskiller sig væsentligt fra komponenter anvendt i sammenlignede projekter. Etableringen sker ved brug af typegodkendte entreprenørmaskiner iht. gældende normer for emissioner. Da der således ikke er tale om usædvanlige emissioner ved produktion eller anlæg, vurderes der at være tale om en lille og midlertidig klimapåvirkning, som ikke vurderes væsentlig.	
Nye drikke- og spildevandsledninger samt trykforøger på drikkevandsledning	X		<u>Driftsfasen</u> <i>Oversvømmelse og erosion</i> Ledningstracéet forløber gennem områder udpeget med risiko for oversvømmelse fra en 100 års regnhændelse og grundvand.	

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
			I Nymindestrømmen er der lille risiko for erosion som følge af havvandsstigninger og stormflod – jf. retningslinjekort for klimatilpasning i Ringkøbing-Skjern Kommunes Kommuneplan. Ledningerne underbøres dybt under Nymindestrømmen og er i sagens natur vandtætte og egnede til at ligge nedgravet i vandlidende jord, og vurderes derfor ikke at være sårbare over for risikoen for oversvømmelse. I forbindelse med detailprojekteringen sikres det, at ledningerne, inden for det konkrete område omkring Nymindestrømmen med risiko for erosion, underbore og nedgraves i en dybde, hvor der ikke er risiko for, at de skrider ved erosion. Trykforøgerstationen i Hegnet på drikkevandsledningen planlægges placeret inden for et område med risiko for oversvømmelse fra grundvand. Ved detailprojektering sikres det, at trykforøgerstationen etableres i en sikker kote, samt at den konstrueres på en måde, så risiko for oversvømmelse og indtrængning af vand undgås. På den baggrund vurderes der ikke at være en potentiel påvirkning af drikkevandsledningen, de tomme spildevandsledninger eller trykforøgerstationen fra risiko for oversvømmelse. <i>Energiforbrug</i> Drikkevandsledning og trykforøgerstation etableres med det formål at forbedre forsyningssikkerheden i området. Forsyningsområdet udvides ikke som følge af projektet, hvorfor det forventes, at mængden af drikkevand der skal pumpes, er relativt uforandret, men at den dog pumpes ad nye veje. De nye anlæg etableres med nyeste teknologi, hvor der anvendes energieffektive pumper i trykforøgersationen. Etablering af drikkevandsledningen og trykforøgerstationen forventes derfor at lede til en minimal ændring i det samlede energiforbrug, og det vurderes, at projektet ikke vil lede til en væsentligt øget klimapåvirkning. Spildevandsledninger etableres som afproppede passivt beliggende tomrør, og vil indledningsvist ikke medføre et energiforbrug og dermed klimapåvirkning i regi af det aktuelle projekt.	

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
			Når spildevandsledningerne senere tages i brug iht. et senere spildevandsplantillæg, vil spildevandet fra eksisterende og nykloakerede spildevandsoplande kunne ledes via de nye ledninger i stedet for de eksisterende individuelle septiktanke og nedslivningsanlæg. Håndteringen af en øget mængde spildevand fra nykloakerede områder tilsluttet spildevandsledningerne kan resultere i et øget energiforbrug, som kan vurderes i forbindelse med miljøkonsekvensvurdering af dette senere projekt, hvis der i afgrænsningen af den senere miljøkonsekvensvurdering konstateres en potentielt væsentlig miljøpåvirkning.	

2.1.6 Landskab, fredninger, kulturarv og arkæologi

Nye drikke- og spildevandsledninger samt trykforøger på drikkevandsledning	X		<u>Anlægsfasen</u> Anlægsarbejderne i forbindelse med etablering af ledningstracé og trykforøgerstation vurderes ikke at lede til væsentlige påvirkninger af landskab, da de midlertidige anlægsaktiviteter primært vil foregå langs eksisterende veje, hvor der i forvejen er en grad af visuel forstyrrelse fra trafik eller i eksisterende markvej. En større del af ledningstracéet overlapper med kommuneplanens udpegning af værdifuldt kulturmiljø. I anlægsfasen vil der forekomme begrænsede forstyrrelser ved de midlertidige boregruber, men da oplevelsen af området i forvejen er påvirket af trafik på de dele af tracéet der følger eksisterende vejforløb, vurderes anlæg af tracéet ikke at lede til forringelse af oplevelsen, kvaliteten og forståelsen af kulturmiljøet, og der vurderes ikke at være tale om en potentielt væsentlig miljøpåvirkning. I den vestlige ende af undersøgelsesområdet, hvor tracéet forløber mod øst fra Sønder Klitvej, er markeret et ikke fredet fortidsminde. Fortidsmindet er en begravelsesplads – 'dødemandsbjerget (lok. 180404-33)' – i klitten fra nyere tid. I forbindelse med indkomne høringssvar til den først afholdte 1. offentlighedsfase den 3. maj til 6. juni 2024, blev der afholdt et møde mellem ansøges rådgiver og museet 'ArkVest' vedr. projektets mulige påvirkninger af fortidsminder. I og med at dødemandsbjerget underbores, vil der ikke være behov for	
--	---	--	---	--

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
			større forundersøgelser af fortidsmindet. Museet skal dog varsles senest en uge inden anlægningsarbejdet, så der kan være en arkæolog til stede, når gravemaskinen går i gang. Ringkøbing Skjern Kommune vurderer på det grundlag, at emnet ikke vil give anledning til væsentlige påvirkninger på fredede fortidsminder. Hvis der i forbindelse med gravearbejdet findes spor af fortidsminder, skal arbejdet standses jf. museumslovens regler, §§ 25 til 27. Da anlægningsarbejdet ikke påkræver større arkæologiske forundersøgelser, men alene kræver at museet varsles inden gravearbejdet nær de to fortidsminder når i gang, så evt. fortidsminder opdages af en arkæolog, kan væsentlige påvirkninger på fortidsminder udelukkes.	
		X	<u>Driftsfasen</u> Drikke- og spildevandsledningerne beliggenhed i jorden i driftsfasen vurderes ikke at påvirke det landskabelige udsyn, da terrænet efter nedgravning straks etableres til det oprindelige udseende. Trykforøgerstationen vil være etableret i relation til eksisterende sommerhusbebyggelse, hvor bygningen ikke vil afvige væsentligt den eksisterende bebyggelse, set fra øst. Størrelsen på trykforøgerstationen sikrer endvidere, at der fortsat vil være udsyn fra sommerhusområdet mod Nymindestrømmen. Projektet vil dermed ikke lede til påvirkning på landskab og visuelle forhold. Drikke- og spildevandsledningerne vil ikke berøre kirkebeskyttelseslinjer, beskyttede sten- og jorddiger eller fredede fortidsminder og deres beskyttelseslinjer. En større del af ledningstracéet overlapper med kommuneplanens udpegning af værdifuldt kulturmiljø. Da ledningstracéet i driftsfasen er nedgravet og dermed ikke visuelt synligt i området, vurderes det, at der ikke sker en forringelse af oplevelsen, kvaliteten og forståelsen af kulturmiljøet som følge af projektet.	Miljøvurderingsrapporten skal forholde sig til, hvorvidt projektet kan gennemføres i overensstemmelse fredning nr. 07996.00 Værnengene. Miljøvurderingsrapporten skal desuden forholde sig til, hvorvidt projektet leder til landskabelige påvirkninger i de områder hvor projekter er inden for strandbeskyttelseslinjen og klitfredning samt åbeskyttelseslinjer inden for Natura 2000 området.

Miljøpåvirkninger	Ikke væsentlig indvirkning	Mulig væsentlig indvirkning	Bemærkninger/vurdering	Metode
			Det skal dog vurderes hvorvidt projektet leder til væsentlige påvirkninger af de landskabelige hensyn sikret med fredningen af Værnengene. Vurdering af påvirkningen af fredningen af Værnengen indgår også under punktet 'Biologisk mangfoldighed, flora og fauna'. Ledningstracéet overlapper med strandbeskyttelseslinjen og klitfredning, og dispensation fra strandbeskyttelseslinjen og klitfredning er en forudsætning for projektet. Det skal vurderes hvorvidt projektet leder til væsentlige påvirkninger af de landskabelige hensyn ved disse. Ledningstracéet vil krydse flere skovbyggelinjer, hvis formål bl.a. er at sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet. Der vil ikke blive opført bebyggelsen inden for skovbyggelinjen, som følge af projektet. Tracéet vil krydse beskyttelseslinjen for Anerbjerger Plantage og flere skovområder ved Falen. Da tracéet i driftsfasen vil være nedgravet og dermed ikke synligt, vurderes det at ledningstracéet ikke vil påvirke udsynet og oplevelsen af skoven og skovbrynet. Ledningstracéet vil desuden krydse åbeskyttelseslinjer for Gødel Kanal og Falen Å. Åbeskyttelseslinjen skal bl.a. sikre åer som værdifulde landskabselementer, ved at sikre at der ikke placeres bebyggelse, foretages tilplantninger eller ændringer i terrænet inden for beskyttelseslinjen. Midlertidige terræændringer såsom nedgravning af ledninger kræver dog ikke dispensation, når terrænet efter nedgravningen straks reableres til det oprindelige udseende - dette forudsat at arealet ikke er omfattet af andre bestemmelser om naturbeskyttelse. Da begge åbeskyttelseslinjer er lokaliseret inden for Natura 2000-område nr. 69, er en dispensation en forudsætning for projektet. Emnet skal miljøvurderes ift. projektets naturmæssige påvirkninger som beskrevet under 'Biologisk mangfoldighed, flora og fauna', mens det vurderes, at det nedgravede tracé ikke vil ændre den landskabelige oplevelse af åerne, hvorved der ikke vil ske en påvirkning af de landskabelige elementer i driftsfasen.	

2.1.7 Risiko for ulykker

Nye drikke- og spildevandsledninger samt trykforøger på drikkevandsledning		X	<u>Anlægsfasen</u> I forbindelse med underboringer er der en lille risiko for blow-outs ved underboringer, hvilket vurderes at være en potentiel væsentlig påvirkning. I projektbeskrivelsen i miljøvurderingsrapporten vil de tekniske og beredskabsmæssige foranstaltninger, der implementeres og igangsættes for at minimere risikoen for blowouts og evt. spild blive beskrevet. Ved underboring på søterritoriet skal håndteringen af sejladssikkerheden ske iht. Søfartsstyrelsens bekendtgørelse om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande. Idet denne bekendtgørelse sikrer sejladssikkerheden, vurderes der ikke at være tale om en potentielt væsentlig miljøpåvirkning, og emnet sejladssikkerhed vurderes ikke videre i miljøvurderingsrapporten.	<i>Risiko for blowouts</i> Håndteringen af evt. blowouts og spild skal vurderes og beskrives i miljøvurderingsrapporten, hvilket sker i projektbeskrivelsen, mens vurderingerne sker under emnet Vand.
		X	<u>Driftsfasen</u> Når ledningerne er etableret og ligger i jorden vurderes risikoen for brud og afledte skader ikke at være meget lille. I projektbeskrivelsen i miljøvurderingsrapporten vil de tekniske og beredskabsmæssige foranstaltninger, der implementeres og igangsættes for at minimere risikoen for ledningsbrud og graden af et evt. spild blive beskrevet. Når ledningerne er etableret og behørigt anmeldt i efterretninger for Søfarende træder kabelbekendtgørelsen i kraft, herunder at der vil gælde en sikkerhedszone på 200 meter på hver side af tracéet. Emnet sejladssikkerhed vurderes derfor ikke videre i miljøvurderingsrapporten.	<i>Risiko for ledningsbrud</i> Håndteringen af evt. ledningsbrud skal vurderes og beskrives i miljøvurderingsrapporten, hvilket sker i projektbeskrivelsen, mens vurderingerne sker under emnet Vand.

2.1.8 Kumulative effekter

		X	Vurdering af eventuelle kumulative effekter med andre projekter, herunder: <u>Vådområdeprojekter</u> Projektet krydser flere steder lavbundsareal. Planlægningen skal forholde sig til kommuneplanens retningslinjer for lavbundsarealer. Der skal redegøres for, at planerne og projektet ikke hindrer en fremtidig etablering af vådområdeprojekter. Se uddybning under afsnittet med biologisk mangfoldighed, flora og fauna.	Indgår under relevante miljøtemaer.
--	--	---	---	--

2.2 Planer og målsætninger, der vil indgå i miljøvurderingen

Som led i miljøvurderingen vil det blive vurderet om planlægningen kan være i strid med andre statslige planer, strategier og handlingsplaner. Følgende planer og programmer vurderes at indeholde målsætninger og retningslinjer, som er relevante for bedømmelsen af miljøpåvirkninger.

- Kommuneplan 2021-2033 / Forslag til Kommuneplan 2025-2037
- Spildevandsplan 2019-2027 / Forslag til Spildevandsplan 2024-2031
- Klimatilpasningsplan 2017-2029
- Ringkøbing-Skjern Kommunes Klimaplan A
- Natura 2000 planer 2022-2027
- Vandområdeplan 2021-2027 / høring over Genbesøg af Vandområdeplan 2021-2027
- Danmarks Havstrategi II
- Danmarks Havplan

(I forhold til planforslag vurderes ift. de fremlagte planforslag eller endeligt vedtagne, såfremt dette er sket inden offentliggørelse af miljøvurderingsrapport.)

2.3 Valg af alternativer og referencescenarie

Ifølge miljøvurderingslovens bilag 4 pkt. h og bilag 7, pkt. 2, skal miljøvurderingsrapporten omfatte en kort skitsering af grunden til at vælge det/de alternativer, der har været behandlet samt en beskrivelse af rimelige alternativer, som bygherren har undersøgt og som er relevante for det fremlagte projekt og de særlige karakteristika, og angivelse af hovedårsagerne til det trufne valg, herunder en sammenligning af miljøpåvirkningerne. Herunder skal rimelige alternativer, som er indkommet i foroffentlighedsfasen behandles i miljøvurderingen.

Endvidere skal miljøvurderingsrapporten indeholde en beskrivelse af den aktuelle miljøstatus, et såkaldt referencescenarie, for de miljøemner, som undersøges. Referencescenariet kan være forskelligt for de enkelte miljøemner, afhængigt af hvilke internationale, nationale, regionale og lokale planlægnings- og lovgivningsmæssige forhold og bindinger, der findes i de områder, der forventes berørt af projektet og planen. Beskrivelsen af referencescenariet skal tillægges særlig vægt for de miljøemner, som forventes væsentligt berørt af projektet og planen, og/eller hvor eksisterende målsætninger, grænseværdier, beskyttelseshensyn mv. er udfordret, inden det aktuelle projekt gennemføres.

Den samlede miljøvurderingsrapport skal derudover indeholde en beskrivelse af den sandsynlige udvikling, hvis projektet og planen ikke gennemføres. Som referencescenarie (0-alternativ) beskrives den nuværende ledningsstruktur uden styrkelsen af vandforsyningssikkerheden og fremtidssikringen af spildevandsledningskapaciteten som ansøgt.